

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló”, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felétős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékben.

A sajtóegyesületről.

E hét elején én is fenn voltam Budapesten a sajtópártoló egyesület megalakulásánál.

Ha benyomásaimra visszagondolok, mindenekelőtt az tűnik fel, hogy annyi világi intelligens embert láttam az érdeklődők között. Száz számra tolongtak a Szent István Társulat tágas disztermében.

Tehát csakugyan ébredünk? Csakugyan belátjuk már, hogy elérkezett a cselekvés órája. És nemcsak egy-két fiatal pap érdeklődik, hanem a világi intelligencia, a hercegeken, grófokon, bárókon kívül az ügyvédek, tanárok, orvosok is belátják, hogy az ellenség hadállásai, gyors tömörülése, lázas aknamunkája ellen nem elég már a sóhajtozás, nyöszörgés a meleg kályha mellett, hogy rossz a világ, hogy az átkos szociáldemokrácia, az istentelen hazátlanság letiporja az ezeréves Magyarország ifjú hajtásait s megtépi s irkafirkákkal gyalázza tele a megvénhedt törzseket.

Igen uraim! keresztény és magyar felebarátaim! ne elégedjünk meg azzal, hogy összetett kézzel nézzük mint szakad meg egy-két altruista a munka lázában,

mint sóhajtozik az ezeréves Magyarország után. Hanem tessék már egyszer mozdulni. Mit akar az az egyesülés?

Tömöríteni a keresztény magyar intelligenciát a tisztességes sajtó számára.

Őnök persze azt mondják erre: Ott vannak a püspökök, ott vannak a papok, nyuljanak azok a dagadt erszényükbe.

Helyes! én se mondom, hogy ne nyuljanak bele, sőt kívánom, hogy ők is adjanak. De az nem elég! Mert a papság nem tudja maga egyedül megmenteni Magyarországot.

Itt minden tisztességes embernek kell dolgozni. Kell dolgozni!

Ha a fehérvári kanonokok mindegyike megadja a maga száz koronáját, az csak 800 korona. Fehérvártól azonban 28000 keresztény ember van, a kiknek épügy szükségük van a tisztességes Magyarországra, mint annak a nyolc kanonoknak, meg annak a két tucat fejete meg tarka papnak. Ha az a 28000 keresztény ember fejenként csak 10 fillérral is hozzájárul a tisztességes Magyarország restaurálásához, akkor már tettünk valamit valamit s ha 100 város így gondolkodik, megmenthetjük a keresztény és magyar hazát.

Mindig azon mulott a mi bajunk, hogy mindent mindig mástól vártunk.

Pedig a cselekvés terhe mindannyiunkra ránehezedik már.

A betű terjedtetted eddig a mételeyt. A betű javíthatja és restaurálhatja azt, a mit restaurálni lehet és kell.

A sajtópártoló egyesület apró adományokból akarja felépíteni a tisztességes sajtó támogatását. E mellett mindenki kötelezettséget vállal arra, hogy a keresztény sajtót nemcsak szükségesnek tartja *elven*, hanem *tényleg* igyekszik bevinni minden-hová, a hol arra szükség lehet.

Igy majd megerősödhetik a mi sajtónk is és felveheti a küzdelmet a pénzben is, az erkölcsstelen támogatásban is gazdag romlott, vagy szintelen sajtóval.

Bilkei Ferenc.

Dr. Reichardt Tamás

1875. dec. 21. — 1908. nov. 8.

Érzem, hogy nehéz újságrónak lenniem: A toll remeg, megáll kezemben... valami névtelen keserűség szorongatja a torokzat, egy könny tolakodik a szemembe.

Az első ének.

Téli ködök fátyla hullott
A vidékre s hideg álmok
Jégkarokkal öleltek át
Az aludni tért világot.

Koronátlan
Néma fák,
Lombjavesztett
Szár az ágon,
Mélyen, míg virágra nyílt,
Főkedvű madár dalolt
S virágjában mézre vágyva
Zümmögő kis méh ándolt:
Most egy varjú kárrogott.

Deres fűben csüggéd szíved
Olomszintű ég alatt
Tépelődve, imbolyogva,
Tavaszfényről álmodozva
Villem édes kinomat.
Károgságra

Nem figyeltem,
Köd- s hidegben
Önfelédten
Csak két szemnek csillogását
Nevelését láttam én,
Sőtét hajnak selyemfátylót
Lágyan lengeni felém
S szívárványt az ég ivén.

Itt a lombjavesztett fák közt
Hideg ködjében a télnek
Csüggéd szíved fájo hurján
Csendült fel az első ének.

Nem vigaduc
Nem csapongva
Szállt vidám hangszárnyakon:
Gyötrő kétség
Ostromából
Tört ki hisan, szilajon,
Fájdalomnak tengerében
Hányattatva tél kódében,
Mint hajó a habokon.

Régen volt az; őh azóta
Sok minden került utamba;
Sok rózsának hervadt szirma
S tövise hullt a nyomomba.
De mikor a
Téli ködnek
Sűrű fátyla
Hull a lájra
S koronátlan néma fák közt
Járva deres fűre lépke:
Lelkem mélyén ura fölszeng,
Félve, kérdve újra fölszeng
Az a régt első ének.

Viktorian.

Angyal-fotográfiák.

— A „Fejérmegyei Napló” tárcája. —

Ugy látom őket a lelkeimmel, mintha egy nagy-nagy fehér könyvben volnának szép sorjában. Olyan áttetsző és mégis ködös fehérségben, mint a minő az égbolt zuzmarás, havas tél regelen. Egymást átkarolva libegnek, állaik alatt a szárnyacskákkal, mint a minőket odalent egykor a templomban megbámultak a fésztet, angyalos képeken, a hova már őket is elvitték langy tavaszi

nagypéntek délutánokon, hogy a kis Jézus perselyébe pénzt dobjanak.

Három kis ismerősöm van közöttük és ha nem fogják unni és nem lesznek idegesek ebben a nervózus világban, ha gyerekekről kell valamit hallaniok, szívesen elmondok róluk egyet-mást abból az időből, mikor még nem viselték az állaik alatt szárnyacskákat.

I.
Vera.

Fiúnak várták és mert leányok születéit, hát nem szerették. Még a keresztelőre se adták föl neki a rózsaszín szalagos, csipkés zubbonykát és a nevét is csak épen legutolsó percben találta ki a keresztanya, annyira nem készülték rá. Azután is úgy nőtt föl egymagán, furcsa formájú szürke kis ruhájában, mint a mesebeli Hamupipőke, vagy valami fészekből elüldözött fiók-madár, a kit az anya kiválaszt a többi közül és csipked vagdal, a hol csak lehet. És még hozzá olyan nagyon, nagyon csunya volt szegényke. A haja vörös volt, orcácskáján széplők bujkáltak ki már négyéves korában. Ha végiment a szobán, letaposta az édesmama ruhája fodrait. Olyankor a sarokba küldték megint, a hol órák hosszáig kellett állaina és szótlan tűnie, hogy az aprók incselkedjenek vele. Huzgálják a haját, csipkedjék a térdeit. Nyáron csak elbujáltak a kertben, olyankor nem volt ferhére senkinek, de mikor jött a hűvös őszi szél és lerázta a fákról a levelet, akkor olyan volt mint valami kis fázós veréb. És olyan esedéklő volt a tekintete: szefessétek egy kicsit engem is!

Akkor már hárman voltak. Két vásott fiu földelte szét a játékaikat, pedig ő maga nagyon keveset kapott és inkább csak a mit úgy talált, vagy szerzett valahol, azok voltak a kincsei.

Mai lapunk 6 oldal.

Szegény jó barátunk! Tehát eltávoztál közülünk! Hiába volt könyörgésünk a jó Istenhez! Hiába sóhajtottak a jó öregek, hogy uár inkább ők távozzanak helyetted! Hiába zokogott elvonulva, könnyeit magába fojva édes jó anyád... a jó Isten mást végzet felőled, az élet kapuja helyett az örök élet virányát akarta megnyitni előtled.

A székesfehérvári egyházmegyét rég érte ily súlyos csapás, mint tegnap. Az ifjabb papságnak jóformán a legkiválóbbját vitte el a halál. Azt, a kinek fényes tehetsége, alapos, mélyes tudása mellett annyi kiváló egyéni tulajdonság is egyesült személyében. Akinek neve már tulszárnyalta a megye határait, az országban is tisztelettel kezdték említeni a nevét, aki arra volt hivatva, hogy fényt árásson a székesfehérvári egyházmegyére.

Most mindennek vége. A halál fagya két nap alatt lehervasztotta összes tavaszi reménysejnéket!

Az élete története nagyon egyszerű és rövid volt. Isztiméren született egyszerű, jó módú földmives szülőktől. Iskoláit Fehérvárott végezte a ciszterciánknál, akiknek egyik legkiválóbb tanítványuk volt. Steiner püspök fölvevén őt az egyházmegye növendékei közé, az innsbrucki egyetemre küldötte a theologiai tanulmányok elvégzésére. A tudományoknak ez az erős fészke, a jezsuita atyák ezen világhírű intézete csodálatos hatást gyakorolt Reichardtra. Diák korában mint tréfás, az élcélódésre hajló, vidám fiut ismerte mindenki. Ott átalakult. Egész lényé a magasság és mélység felé hajlott. Az Isten magassága és a tudomány mélysége felé. Csodálatosan megkomolyodott. A német származás itt már megmutatta magát. Nem szangvinikus, szalmalánggal égő tehetség és lelkesedés volt, hanem mint a kit teljesen át meg ájtja a tudomány is, meg annak szerete is. 1899-ben pappá szentelték. Buda-keszin kaplankodott, megimerte a lelkipásztorkodás munkáját, aztán Fehérvárra jött s a papneveldében kapott alkalmazást. A növendékek tanulmányi felügyelője s a zárdában hitoktató volt. E közben letette szigorlatait s a szigoráról annyira híres innsbrucki egyetemen, a hol a vizsgázóknak rendszerint csak a 30 százalékra állja ki a tűzpróbát, ő minden alkalommal fényesen állotta meg helyét. Tavaly a megyéspüspök fölmentette a zárdai hitoktatás sok időt igénybe vevő munkájától és theologiai tanárrá nevezte ki. Tulajdonképen most került bele igazi el-

mébe. Volt ideje tanulni, dolgozni, ismereteit kiegészíteni. Különösen a szociologiai tanulmányokra vetette magát. Szóval modern ember volt. Könyvtárában a legkiválóbb ijmennü munkákat föl lehetett találni. Természetesen némcsak a keresztény szociologusokét, hanem az ellenségét, az emészhetlen Marx, Lassale stb. rendszereit is. Mindenről jegyzeteket csinált s jegyzeteit a szakok szerint paragrafusokra osztotta. Ezért rendelkezett mindig egész arzenállal, ha sikra szállt, különösen ha a Fejérmegyei Napló hasábjain akár polemizált, akár vezérelveket hirdetett. Az ellenjelek mindig meghajoltak előtte és elismerték, hogy ismeri összes hadállásait, tisztában minden taktikájukkal, minden forrással s tisztán látja olyan dolgokat is, a melyeket titokként feltékenyen őriztek.

Pedig mindez még csak előgyakorlat volt. Csak az oroszánkormóket mutogatta még. A tulajdonképeni munkálkodás csak ezután kezdődött volna. Óriási anyagot hordott össze a téli szeszorra szánt társadalomtudományi kurzusra, a melyet városunk intelligenciájának, különösen az ifjuságnak tekintélyes része szándékozott meghallgatni. Íróasztala tele volt már jegyzetekkel, félig kidolgozott beszédekkel. Mindent leirt, bárhol óhajtott is szerepelni.

Ha akármelyikünk nem értett valamit, csak Reichardthoz fordultunk. Akár theologiai, a kár filozofiai, akár szociologiai kérdés volt, ő rögtön készen állott a feleletre. Nem kellett előbb a ködekszekben buvárkodnia rögtön megadta rá a szabatos feleletet.

A pécsi szabadtanítási kongresszuson fölűnt egy beszédével. Mikor hazajött — ámbár nem szokott dicsekedni — örömmel mondotta egyik jóbarátjának:

— Nem is tudtam, hogy ennyit tudok már.

A sz. Tamás társaság, a keresztény bölcselők társasága tagjai közé választotta s erősen készülődött az ott tartandó székfoglalójára.

Egyénisége a tiszteletet kivívó szeretetreméltóság volt. Komoly ember volt mindig. Jó barátai között azonban mindig kitetszett belőle a régi humorok, tréflázásnak csillama. A mellett igazi jóbarát volt, jó testvér. Őnzetlen, szerethi tudó jóbarát. Mint papot mindenki nagyrabecsülte. Tiszta, ideális meggyőződésű, csontját, velőjét átjáró erős hittel bíró ember volt.

Most mindennek vége.

Ha teljesíti régi szándékát, hogy még a vakáció folyamán operáttja magát, közöttünk

maradt volna. Így a nyomorult betegség két nap alatt végzett vele. Szörnyű kínokat szenvedett, úgy hogy orvosai csak morrium befecskendezéssel tudták fájdalmait elviselhetőkké tenni. Belső szervei napokon át teljesen megtagadták a szolgálatot.

Testi gyötrelmeit a legnagyobb türelemmel és Isten akaratában való megnyugvással viselte. Kétszer meggyónt s teljesen megnyugodott. Tudta, hogy meg kell halnia. Az orvosok vizsgálatásán mosolygott. Közben folyton imádkozott és elmékedett.

— Miről gondolkozol? — kérdezte egyik jó barátja.

Az örökkévalóságról — mondotta.

— Mikor fölszentelték — így szölt egy másik alkalommal, azt kértem a jó Istenőtől, hogy addig hagyjon a földön, a míg bölcsessége jónak látja. Most elérkezett az óram. Megnyugszom teljesen mindenben... Csak egyet sajnállok nagyon... a jó özevgy édesanytamat.

Az meg szegény ott gyűrte le a könnyeit a kiáltani kívánó fájdalommal. Itt is megnyilatkozott az anyai szeretet csodálatos őszöne, a mely a távolból is érez. Szerdán bejött a jó asszony Fehérvárra. Valami huzta, vonzotta a fiához, hogy látogassa meg.

Szegény nem tudta, hogy a büszkesége halálos ágyához jött.

Csütörtökön este látszólag jobban lett a beteg. Napok óta először megtűrt a gyomra némi táplálékot. Ereje azonban rohamosan hanyatlott. A borzasztó láz, a rettenetes szenvedések fölémésztték az életerőt. Őntudatánál volt az utolsó fél óráig. Fél háromkor hajnalban áthivatták hozzá a szomszédból Lauschmann Gyula dr. Ágya köré gyűlt a papnevelde elöljárósága s imádkozva vártak, mint száll el a nemes, tiszta, nagyraihivatott szép lélek az ég felé. 3 óra 20 perckor bekövetkezett a halál. A kora reggeli órákban már koporsóba kellett tenni a meghitt tetemet.

A lelkem előtt van most is, a mint gyötörő kínjaival a halálos ágyon ntoljára láttam. A szeméit fekete karikákkal árnyékolta be a halál. Szenvedett, rettenetes kínokban szenvedett. Megszorítottam a lábán égő forró kezét.

— Isten veled!

— Isten veled. Köszönöm hogy eljöttél.

Valami keserűség, valami marcangoló fájdalom dulakodik a lelkemben. Miért kellett mindennek így lenni? Miért nem maradhatott köz-

Szines kövek, üvegdarabok, apró selyemszálak. a mik már nem kellett senkinek. A fiuk azt is elvették tőle. Mindent.

... Édes, kicsi csunya leány, de te nem ha ragudnál reájuk és nem haragszol most sem. Estétkint odakuporodsz az ágyuk fejéhez, fölálod helyét az őrzőangyalnak, a kihez már ők is megtanultak imádkozni. Ők is, az édesmamájuk is, a ki levette a csipkefodor ruháit, a mióta te olyan nagyon meszire mentél tőlük. Vajjon örülsz-e szép márvány-sírkövednek és leszálisz-e összeszedni a könyveket, a miket édesanya hullajt a hideg kőre, a megbánás keserű könyeit, hogy mért nem is nem szeretett addig...

— Elvisz a fehér-asszony, suttogetad láztól kipattogzott szájacskáddal.

A fehér-asszony pedig kint volt az utcán. Hosszu uszálya lomhán fektűd végig a házsorok között, fojtó nedves köd járt nyomába s a fák gallyairól csurgott a víz. A lámpák félnéken pislogtak a szögleteken, a fehér-asszony körösztil suhant rajtuk és láttalan ujjaival itt is, ott is rajzolta a keresztet. Csókolta a lázas piros foltokat, a halál bélyegét az élettől úde arccsókákra. A ragály, — suttogetták az emberek egymásnak rémülten. — A ragály, — mondták után az Ártatlan kis szájacskák, de nem félték, mert nem értették.

... Hozzátok is benézett a fehér-asszony. Csak épen rálehet a két pajkos fiura és azok elkezdtek reszketni, mint a falevél, perzselő nyári hőségben. Édesanya kétségbe volt esve, imádkozott, imádkozni akart, ha tudott volna. Oh, hisz addig még nem volt szükségé rá. Az élet, ez a nyüzsgő, mozgó élet, elvonja az embert minden-től. Nem ért rá addig imádkozni...

— Megtanítalak kisanya, mondtad neki te, a ki ráérté volna megtanulni. Egymáshoz simulatok, ujjaitok egymásba fonódtak:

— Gyógyítsd meg, oh most az egyszer gyógyítsd meg jó Istenem a szegény fiukat...

Az ápolóné kiment valamiért a másik szobába. Vera észrevette s nyilsebesen szökött be a gyerekekhez. Csak addig, míg azt a szép, szép szivárványszínű golyót az ágyukba tudta csempészni, a mit ma reggel talált... Kettő volt neki az egyiket kapta hozzá s most mindkét fiúnak jutott egy-egy.

Ott látta meg a fehér-asszonyt. Hosszu uszálya végigfekűd a ködös utcán, ő maga bekönyökölt a párs, nedves ablakon.

— Elvisz a fehér-asszony, suttogeta este láztól kipattogzott szájszéleivel.

... Édes, kicsi csunya leány, vajjon örülsz-e szép márvány-sírkövednek és lejársz-e összeszedni a könyveket, a megbánás keserű könyeit, a melyeket, édesanya hullajt a hideg kőre, hogy mért nem is szeretett addig...

II.

Berci.

Az ő története is arra az időre esik, mikor a csukott fekete kocsi napután végigzörgött a kövön a kevés szomorú emherrel, a kik szótlan, lesütött fölvel haladtak kétoldalt, vállukra vetett szerszámokkal. Hideg szél fujt az utcán, ráta a házak mellett ákáczfákon a zörgős, barna maghéjakat, sórdota a csupasz gallyak közé szorult, elszáradt levelet. A kis harang nap-nap után siratta pajtásait, tegnap az egyiket, a ki legszobben ki tudta rajta húzni a gingallót, gingallót, ma megint a másikat, a jó kis komát szintén, a ki már ünnepnap is tudott minisztrálni és csengő hangon mondta a latin szavakat, míg apró térdei meghajoltak: Gloria tibi Domine!

Dicsőség neked, Uram!

Gloria tibi Domine! Lázálaiban is folyton dicsérte az Urat. Az angyalok közt bizonyára ő imádkozik-elel és mondja csengő hangon:

Gloria tibi Domine!

Nem történnék csodák manapság. A józan ész, a kutató emberi elme mindennek megtalálta nyitját és fölényes mosolygással úz el magától minden képzelődést. A beteg testben vergődő lélek hallucinációit, a túlvilág rajzolta sejtelmeket mind az idegek, az idegrendszer megbomlott működésének tudják be, a lélek ma már csupán költői fogalom, mese, a mivel áltatják a „nagy gyereket“: a fölűt embert.

Az orvos épen akkor olvasta le lázmérő-jéről a rémes hangzású harminczkilenc fokot, mikor Berci megszólalt:

— A kis Jézus minisztrál helyettem...

Odabent a betegszobában összenéztek:

— Félrebeszél...

Berci fölnyitotta a szemét, tiszta volt az és a hangja sem reszkett, a míg mondta:

— Igen, ma én volnék a soros, de hogy beteg vagyok, a kis Jézus minisztrál helyettem...

... Es csengett a boltívek alatt: Deo gratias! Bugott az orgona, szállott a tömjénfűst és mintha annak a fehéresnek, sápadtképi szöke kis fiúnak, a ki a Berci helyén állott, glória lett volna a feje körül...

III.

Baba.

Harmadiknak ő is lekukucskál hozzám. De az ő élete csak annyiból állott, hogy e világba érkezve fölnyitotta nefelejszék szeméit, aztán lecsukta megint hirtelen: jobb volt odaát! Es talán igazat is mondott.

Mányiné Prigi Olga.

tünk, mikor annyira, szükség lett volna rá, mikor annyi reményt fűztünk a jövődjéhez. Valami lázong bennem a sors ellen; összeszorul az öklöm, szeretném, ha a keserűségemnek kifejezést adhatnék.

Es most érzem, hogy milyen édes, milyen vigasztaló, mily isteni a kezesységben megnyilatkozó erős hit. Mikor mindehhez odaállítja az Istent, az örökkévalóságot, egy tisztább, egy szebb világot. Az Ő bölcsességét, az Ő mindent legjobban tudó akaratát, a melyben jó és a melyben meg lehet nyugodnunk.

Szegény jó barátunk, jó testvérünk! Te már elszálltál abba a nagy birodalomba, a mely felé mindannyian utazunk. Te már látod azt, a Ki, a mi után mi itt a homályban vágyó szemmel kutatunk. Te előtted megnyitlak már az örök élet kapu, föltárultak az örökkévalóság titkos igazságai, látod a szentek társaságát.

Meggyőrted tested nyugodjék békével! Lelked ne feledjen bennünket. Imádkozzál érettünk. Mi is imádkozunk érettéd.

Bilkei Ferenc.

A gyász.

Reichardt Tamás dr. haláláról a papnevelő intézet a következő gyászjelentést adta ki:

A SZÉKESFEHÉRVÁRI PÜSPÖKI PAPNEVELŐ INTÉZET a maga és a rokonság nevében szomorodott szívvel tudatja, hogy.

Főtisztelendő dr. REICHARDT TAMÁS úr,

TANULMÁNYI FELEGVÉDELŐ, THEOLOGIAI TANÁR,

életének 32-ik, áldozó papságának pedig 9-ik évében a haladók szentségeinek átjatos felvétele után Isten szent végzésében való megnyugvással f. hó 8-án reggel 4 óra körül esedőn elhunyt.

Földi maradványai november 9-én délelőtt 9-órákor a szemináriumi templomban tartandó gyászmisze után fognak beszenteltetni és a Megváltóról nevezett (szedreskerti) sírkertben nyugalomra helyeztetni.

Székesfehérvárott, 1907. november 8-án.

Az örök világosság fénysugarkelje neki!

A ravatal.

Az első emeleten, a régi aligazgatói lakásban állították föl az egyszerű ravatalt, a fehér, ezüst színű koporsót. Mellette egy kispap imádkozik. Nagyon szerették, hiszen olyan jó, olyan okos, olyan szeretetre méltó ember volt. Egész nap fiatal leánykák járnak a ravatal körül. Olyan keservesen zokognak, mint a fehér galambok. A zárda régebbi és újabb növendékei, a Mária-kongregáció lilomos leánykái. Nagyon szerették a tiszta szívű, az ideális vezért, a ki annyi szépet tudott mondani a tiszta lelkek boldogságáról, a Szent Szűz csodálatos szépségéről s a kinek lelkét először óhajtották meg az Eg.

Városzertre általános és igazán mély részvét nyilvánul az elköltözött iránt. Csak tiszteletet és nagybecsülést vitt ki mindeütt maga iránt. Mindenki mélyen fájlatja, egy ilyen nagyraihivatott, okos, mindamellert csodálatosan szerény fiatal papnak a halálát.

A temetés.

A sirtatételt siettetni kellett. Ma reggel 9 órákor a papnevelői templomba levítették a koporsót, Prohászka Ottokár dr. megyéspüspök kíséretében, mely után beszentelték a koporsót. Majd Klancz György kanonok, szemináriumi igazgató kikísérte a holttestet, amelyet a Concordia temetkezési vállalat díszes négyfogatu kocsjával vitt ki a temetőbe. A templomban is, a temetőben is óriási tömeg volt jelen. Most láttuk, hogy mennyire népszerű volt ez a szerény, szintiszta karakter.

A menet elején a zárda Mária-kongregációja ment, majd a papság, végül a koporsót követő hatalmas tömeg. A Ferenc-József nőnevelde, valamint a felsőbb leányiskola növendékei testületileg vettek részt a temetésen. 11 órára kiértek a temetőbe.

Eltemették, elhantoltuk. Szem nem maradt szárazon, szív nem maradt illetetlenül. Azért bátran mondhatjuk: nem temették el azt, akit olyan mélyen a szívünkbe zártunk.

ÚJDONSÁGOK.

Időjelzés: enyhe, sok helyütt csapadék.

Egyházmegyei hírek. Dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök az elhunyt Reichardt Tamás dr. helyét a tanulmányi felügyelői állásban Lakatos Frigyes dr. karkaplánnal töltötte be, aki a napokban beköltözik már a szemináriumba. A szentírás tudományi és bölcsélettudományi tanári állást pedig Vass József dr-ra bízta. Az így támadt hiányok betöltése ez idő szerint még nincs teljesen elintézve.

A nyugalomba vonuló Tóth István városunk érdemes főjegyzője ma nyújtotta be nyugdíjaztatása iránti kérvényét, melyben betegségére s előrehaladott korára való tekintettel kéri dec. 1-ére nyugdíjaztatását.

Megyéspüspökünk az Iparoskörben. Dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök, miként már jeleztük f. hó 10-én azaz vasárnap d. u. 4 óra körül szabad előadást tart az Iparoskör kigyó-utcai helyiségében. Nem először jelenik meg megyéspüspökünk az iparosok közt s ezzel meg egyrészt az iparosok iránti meleg rokonérzéséről tesz tanúbizonyságot, másrészt igazolja, hogy az iparosok nagy társadalmi osztályának öntudatos működése, tiszta erkölcsi alapon leendő szervezése egyike a legfontosabb társadalmi kérdéseknek, melynek helyes megoldása tulajdonképpen egy erőteljes középosztály helyes irányú fejlődését biztosítaná. Ehhez a munkához megvéspüspökünkben mindenkor támogató jóakarót, bölcs tanácsadót találunk iparosaink s mi jóleső örömmel látjuk, hogy iparosaink élnek a kiválóan értékes alkalommal s szeretettel fogadják körülük az apostoli Telki Főpásztort, aki áldásos társadalmi tevékenységével sokszor igazolta, hogy iparosaink ügyei s létérdeke atyai gondosságának jelentős tárgya. Epen azért nem szenvedhet kétséget, hogy ez alkalommal iparosaink tömegesen keresik fel az Iparoskört, hogy hallják, ismereteket szerezzenek, erőt merítsenek azokból a hatalmas eszmékből, gondolatokból, melyek megyéspüspökünk előadásában oly meggyőzően hatnak a lélekre. Az Iparoskörnek ez az ünnepe legyen valóságos ünnep s az ünnep jelentőségének megfelelőleg rögzítsen meg az iparosokban az iránt szilárd elhatározást, hogy valyetett munkáival igyekezzen a helyes erkölcsi rend megszilárdításával szomorú s tarthatatlan munkáviszonyaik megjavítását célozni. Akarni kell ezt a mindennapi életben, a műhelyben, intézményeinkben, családi körünkben, iskolákban egyaránt, mert ha valamikor, most mondhatjuk el igazán: Romlásnak indult a hajdan erős magyar!

Iparosok, legyünk ott mindnyájan a püspöki előadásán!

Athelyezések. Rónai Lajos és Gyurkovits József pósta- és távirógyakornokok (az egyiket Komáromból, a másikat Győről) az igazgatóság Székesfehérvárra helyezte át.

Kinevezés. Seidel János törvénytérségi aljegyzőt a miniszter jegyzővé nevezte ki.

A farsang előfutára. A Fejérmegyei Gazdatiszt-kör szűkebbkörű bárendező bizottsága f. hó 8-án tartott értekezletén elhatározta, hogy 1908. évi január hó 18-án Székesfehérvárott a Szent István-térenben táncestélyt rendez. A rendezőség elfogadására a vármegye és város fiatal-sága felkérte, mi által a mulatság sikerét előre is biztosítva látjuk.

Jegyzőválasztás. Galli János iszkaszentgyörgyi segédjegyzőt Szabadbattyán község jegyzőjévé választotta a község képviselő testülete.

A Magyar szent korona országai vasutas szövetségének székesfehérvári kerülete f. hó 10-én d. e. 10 órákor választmányi gyűlést tart a Latzkovits vendéglőben.

A székesfehérvári Polgári Dalkör nov. 6-án tartotta VIII. évi rendes közgyűlését az Iparos-kör helyiségében, melyre a pártolótagok nagy számmal, a működő tagok pedig egytől-egyig megjelentek.

A közgyűlést Fekete Géza elnök nyitotta

meg, tartalmas szép beszéddel, azután Antal József jegyző olvasta fel a múlt ős jegyző-könyvet, melyet észrevétel nélkül hitelesítettek. Ezt követte Ráczkevy Kálmán mesterien kidolgozott titkári jelentése, mely hű képet mutat a dalkör múlt évi működésének. Vekerle Ferenc a kör pénztárnoka 1050 korona pénztári készletet tud felmutatni. Nagy éljenzéssel veszik tudomásul.

Most egy küldöttség ment az új elnökért dr. Csöppentzky Mihályért, kit megérkezésekor lelkes éljenzéssel fogadott a közgyűlés. Dr. Csöppentzky megköszönve az osztatlan bizalmat, gyönyörű beszéd kíséretében ígérte, hogy minden törekvése oda fog irányulni, hogy a derék kulturális intézményt minél magasabb színvonalra emelje, ami — ugymond — nem is lesz nehéz feladat, ily lelkes ügybizgárdától támogatva.

A tisztújítás is megejtetvén, a közgyűlés egyhangulag hozzájárult a kandidátabizottság jelöléséhez. Tiszteletbeli elnök: Fekete Géza. Elnök: dr. Csöppentzky Mihály. Alelnökök: Medgyesi József és Hollósy Ferenc. Titkár: Kiss Imre. Jegyző: Antal József. Pénztáros: Vekerle Ferenc. Gazda: Rédey Géza. Ellenőrök: Vida Ferenc és Thel Béla. Hangjegyzáros: Fejes Endre. Zászlótartó: Réthy Ferenc.

Ez a daloskőr, mely eddig is igen szép sikerekre tekinthet vissza, újabban kitűnő erővel gyarapodott, és hatalmas lendületet vett. De nem is csuda, hisz tagjait nem a kényszer vagy anyagi érdek elérhetése, hanem a dal szeretete tartja össze. Ezek áldoznak időt, fáradságot; legyen áldás hazafias munkájukon.

A tifusz. A veszedelmes rém körülöttünk settenkedik s félt, hogy pusztítva vonul végig a városban. Azonban az illetékes körök éber figyelme megnyugtató. Bierbauer Viktor dr. t. főorvos a hatósággal egyetértve mindent megtesz a veszedelem elfojtására. A gyanusnak bizonyult Királykúti és Ósz-utcai közutakat vizet felkűldte vizsgálatra az országos vegyelemző intézethez, hétfőn pedig a fertőzött területek kutjait, udvarait és csatornáit veszik beható vizsgálat alá.

Jóváhagyott alapszabályok. A Vörösmáry Kör módosított alapszabályait a belügy-miniszter jóváhagyta.

A székesfehérvári Sakköz-Társaság folyó hó 4-én este hat órákor tartotta az Otthon-kávéház külteremében évi rendes közgyűlést Kunos Gyula alelnök elnökletével. A titkári jelentés arról ad számot, hogy ez év mozgalmas volt, amennyiben nemzetünk büszkesége, a világ legelső sakkmeistere Maróczy Géza, továbbá Mises Jakab, a szintén hírneves sakkmeister szerepeltek, mint a Sakköz-társaság vendégei; ezenkívül a jelen évben folyt le városunkban a II-ik országos sakkverseny is. A pénztári jelentés meglehetősen deficitről tanuskodik, melyet valamiképpen el kell oszlatni. Ezután következett a tisztújítás. Megválasztattak: Elnökké Exner Győző, alelnökké Kunos Gyula és Apt Ödön, titkárrá Cseh István, háznagygyá Kis Géza (a lemondott dr. Friss Adolf helyett), pénztárnokká Kalmár Béla (a lemondott ifjú Nemeth István helyett), — választmányi tagokká Berényi István, Falvy István, dr. Friss Adolf az (elköltözött Tom Béla helyett) dr. Huszár Adolf, Janikévi Vazul, Miklós Géza, ifj. Német István, Stréda Antal, Vadász József és Vermes Lajos. Végül a közgyűlés Kunos Gyula alelnök indítványára elhatározta, hogy minden szerdán ugynevezett sakknapot rendez, melyre a Sakköz-társaság tagjain kívül a város összes sakkjátsoi meghívhatók, hogy e szép és elmeélesítő szórakozásba mindannyian résztvegyenek.

Ipari változások. Október havában az I. f. iparhatóság a következő ipari változásokról értesítette az ipartestületet:

Iparigazolványt kaptak: Szomor János szőrtarisnyia készítő, Wiener Mór és Wiener Armin „Wiener Mór és társa“ cég cipőfelsőréskészítő, Schwarcz Zoltán fényképész, Klárics Flórián csizmadia, ifj. Stéger Márton kovács, Hammer Ignác szől. Harmat Julianna hentes ipar gyakorlására nyertek iparigazolványt, Szijgyártó Pál és Zombay János a kisebb kőmives ipar gyakorlására iparengedélyt.

Iparukat beszüntették: Hammer Ignác hentes iparát, Szigeti József fényképész iparát.

Hírek Pázmándról. Az egyik helyi lap mód nélkül élvez immár hetek óta. Szentációkat közül a pázmándi iskoláról, a hol a tanítók, meg a pap, meg a jegyző éppen nincsenek ideális barátságban. A lap társ üvölti is a kezéért és kiadja a jelszót, hogy ezen egyedül az államosítás segíthet. Mintha az állami iskolai tanító nem akaszthatná össze a kereket egyik-másik falubeli potentáltal. Vagy mintha az ilyesmi egy zsidó iskolában nem történhetné meg hasonlóképpen. De hát az más, meg a katolikus iskola szintén más. Tudjuk mi nagyon jól, hogy Pázmándon baj van. Nem is akarjuk tagadába venni. Csúpan arra az egy abszurd állításra akarunk reflektálni, a mit a lap társ állít, az egyházi hatóságnak abszolúté semmi gondja az egész dologra nincs. Ez egyszerűen valótlán állítás. Nemrégiben Krencz Ignác kanonokkal Szabady József dr. ügyész és Streit Ferenc tartottak részletes, mindenre kiterjedő vizsgálatot. S rövid idő múlva egy újabb vizsgálat megy ki újabb adatszerezés céljából. A tanítók ügye a polgári hatóság elé került s mikor a végleges bírói ítélet meglesz, akkor következik az egyházi hatóság ítélete is. A mi egyéb szállógo pltyikákat illet, a melyeket a lap társ is olyan nagyon óhajt sejtetni, azokra nézve csak annyit jelzünk, hogy kerülgetétek többben is, de egész Pázmándon egyetlenegy embernek nem volt hozzá bátorsága, hogy a vádját nyíltan ki merje mondani. Az „aszongyák”-ot senki se merete megerősíteni a szavával. Így pedig könnyű besározni akár egy nő, akár egy uriember becsületét. A lap társ is ebben utazik, de a kertelésen kívül tovább nem merete a nyelvet jártatni. Az pedig vénaaszonyhoz illik, de nem komoly újsághoz.

A szociáldemokraták új otthonában a Vörösmarty Kör Budai-uti volt helyeségében holnap délután fölavató ünnepély lesz. A Köhlich támadók s egyéb Pitka-féle alakok ünnepélyesen fogják kinyilvánítani, hogy a nevezett helyiség, holnapról fogva nagy eszmék, nagyszerű munka-programmok tárltázává változik. Este pedig kedélyes estélyre jönnek össze az elvtársak, hol szavalat, zene, felolvasás kellemes szórakozást szolgáltat. Belépti díj nincs, de a ki látást be meri tenni a helyiségbe, műsort köteles venni. A műsor ára 40 fillér. Érdekes!

Az éjjelizene. Az a szomorú hír kelt szárnyra, hogy a belügyminiszter végleg eltiltotta az éjjeli zenét. Ezután vége lesz hát a poézisnek mindörökké és átveszi komoly birodalmát a lelketlen próza. Nem hallhatunk többé gyönyörű szerenádokat, mivelhogy zavarják a közszendet. Vajjon így lesz-e? Mi alig hisszük. Igaz, hogy a szigorú belügyminiszteri rendelet eltiltja az éjjeli zenét és meg is bélyegzi a tilalom ellen vétőket. Legfeljebb csak azt éri el a kegyetlen tilalom, hogy a zenés éjszaka inkább megviseli az érszény tartalmát, mivelhogy a zene adóján felül a büntetés pénzt is ki kell izzadni. Azért lesz jó mulatás!

Értesítés. Szives tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy folyó hó 10-től kezdve minden vasárnap és ünnepnapon délután fél 6 órától 7 óráig uzsonna előadásokat tartok. Ezen alkalommal a műsor egyfolytában lesz bemutatva, közben egyszeri 10 perc szünettel. Kíváló tisztelettel Fekete Géza „Othon” kávé, I. székesfehérvári bioscop tulajdonos.

Tüz. Vajta községben Erdős Mihály földmives udvarán kigyullt egy szalmakazal s dacára a mentési munkálatoknak, teljesen leégett. A kár körülbelül 300 korona. Biztosítva nem volt. A tűz okának kiderítésére nyomozást indítottak, melynek során kiderült, hogy a károsult gazda 4 éves kis leánya volt a gyújtogató.

Változatos élet. Alig töltötte be a 15-ik életévét, máris változatos multra tekintet vissza Horváth István. Szentoltvajléson érték s behozták a kapitányságra. Mikor foglalkozásáról esett szó, ő nem tudott róla beszámolni, a rendőrség azonban beszerezte a foglalkozására világosságot derítő adatokat. Este maróniárus, nappal szentoltvaj. Legutóbb a vasutaki szénkészletét dézsmálta meg. Kihallgatásán azzal védekezett, hogy hiszen a tavalyi tél óta még nem is lovott. A kapitány az illetékes körök figyelmét felhívta az ípsére.

Bodajkról. Palkovics József ottani lakost, mikor a múlt napok egyik késő estjén hazafelé tartott, megtámadta régi kenyeres pajtása s ki

tudja miért, hatalmas doronggal annyira megrakta, hogy súlyos sérülést szenvedett. A bántalmazott legény feljelentette támadóját.

Romeo párbaja. Madridban sokat beszélnek most egy párbajról, amely — nem történt meg. A nevezetes párbajt két nagy madridi lap szerkesztőjének kellett volna megvívnia. Egy liberális lap, az „El Imparcial” még szeptemberben roppant éles hangú támadást intézett egy másik szabadelvű újság, a „La Correspondencia de Espana” ellen. Mindenki azt hitte, hogy a párbaj elkerülhetetlen. Romeo, a megtámadott lap szerkesztője, híres vivó és elismert szaktekinetly a lovagias afférek terein. Egy évvel ezelőtt a párbajjelenes mozgalom hive lett. Most, hogy megtámadták, „Magartartásom” címmel cikket írt lapjába, amelyben a következőket mondja:

„Az Imparcial támadásai elég súlyosak ahhoz, hogy párbajt idézzenek elő. Volt is már életben sok párbajom, de beláttani, hogy tisztára haszontalanok s többet semmiért és senkiért sem vereksem. Ettől az elhatározásomtól el nem térítenek, mert meg vagyok győződve, hogy becsületemben csak az sérülhet, aki becsületlen cselekedtet rád rám bizonyítani. Az Imparcial tavalyi párbajjelenes cikke arról beszélt, hogy a becsületnek az igazságnak és törvényben kell a szükséges oltalmat megtalálni. En tovább megyek: En lemondok a törvényes megtorlásról is s megelégszem az igazsággal, mert úgy látom, e világon elég, ha igaz van az embernek.”

A cikk egész Spanyolországban nagy hatást tett.

Szigeti fényképészeti és festészeti müintézet. Székesfehérvár, Kosuth-utca 9. Budapest IV. Kristóftér 6. Nagyítások bármely kiskép után életnagyságu olaj, aquarell vagy pastell kivitelben. Minden csütörtökön, pénteken, szombat és vasárnapokon személyesen eszközlöm a felvételeket. Kitűnő tisztelettel Szigeti.

A takarékpénztári tisztviselők és munkásbiztosítás. A takarékpénztár alkalmazottaira, a mennyiben akár állandóan, akár ideiglenesen kiegészítőkép vagy átmenetileg oly fizetéssel vannak alkalmazva, mely évenként 2400 koronát meg nem halad, az 1907. XIX. t. c. vonatkozó rendelkezési alkalmazást nyerne, tekintet nélkül arra, hogy a takarékpénztár alkalmazottai betegség esetén fizetésüket legalább 20 heten át élvezik-e vagy sem. Ez a kereskedelmi miniszternek 1907. október 26-án 82538/VI-a sz. a. kelt elvi jelentőségű határozata, melynek indoklása a következő: A takarékpénztárak üzletköre ugyanis az 1875: XXXVII. tc. rendelkezései alá esik s ugyanezen törvények 6. §. a. illetőleg az 1884: XVII. tc. 1. §-a értelmében a kereskedés is az ipartörvény rendelkezései alá tartozik, miért is kétségtelen, hogy a takarékpénztárak működése ipari tevékenységnek s alkalmazottaik ipari alkalmazottaknak tekintetnek s így 2400 korona fizetésen alul a munkásbiztosító hivatal kötelezett tagjai.

Meglepi a szülőket

a SCOTT-féle Emulsió hatása minden alkalommal, ha azt angolkórbán szenvedő gyermeküknek adják. A SCOTT-féle Emulsió feltűnő gyorsan gyógyítja és izmosítja a gyermekét,

erősíti a csontokat

Az Emulsió készítéséhez szükséges a legjobb minőségű halolaj. A SCOTT-féle Emulsió készítéséhez szükséges a legjobb minőségű halolaj.

és elősegíti fejlődésüket. Ily rendkívüli gyógyhatás valóban csak ilyen kiváló szerrel érhető el. A SCOTT csakis elsőrendű alkatrészeket tartalmaz s az eredeti SCOTT-féle eljárás okozza, hogy hatásában felülmúlhatatlan és nemcsak fiatal és öreg, hanem még a halál küszöbén állt gyermek is könnyen emésztí.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógyszertárban.

Rendőri hírek. Medve Mihály hatósági engedély nélkül fogott házépítésbe. 10 korona pénzbüntetésre ítélte Zavaros alkapitány. — Aczél István ismert pontymágnás botrányos részegsége miatt 50 korona (3 nap) pénzbüntetést kapott. — Kováts Istvánné kofaasszony az engedélyezett határidő előtt kezdte meg a vásárlást, 10 korona pénzbüntetésben részesült. — Piller István és Gál Gyula fazekas-utcai házmeistere közti sztasag elleni kihágást követték el. 5—5 korona pénzbüntetést kaptak. — Tóttós József hatósági engedély nélkül épített, 25 korona pénzbüntetésben részesült. — Somogyi Jánost botrányos részegségben találták az utcán. 10 korona pénzbüntetés jár ki neki. — Berényi István és Gyurkovics István inasok a gyalogjárón tolták kézi kosujkait, akadályozván a személyi közlekedést. 12 korona pénzbüntetésben adták meg az árát. — Lencsés József és Lencsés János engedély nélkül fogtak hozzá az építkezéshez. 25 korona pénzbüntetésben adták meg az árát. — Veiger Ferenc löke-reszkedő sebesen hajtott s így szerencsétlenségnek tette ki magát. 10 korona pénzbüntetést fizetett. Azonfelül az öt figyelmeztető rendőrt kigonyolta. Ennek a levét még 10 korona pénzbüntetéssel itta meg.

Esküdtszéki tárgyalások.

A szándékos emberölés kísérlete miatt vádolt Böcs András baracska földmiveslegény ügyének tárgyalását a hosszas tanuallomások 2 napra terjesztették ki. Csütörtökön d. u. 5 órakor hirdették ki a bíróság tanácskozásának eredményét, amely szerint a szándékos emberölés kísérletének vádja elesett s a vádlottat csak súlyos testi sérülésben mondták ki bűnösnek. Böcs András ezek után 2 évi börtönt kapott. Védőügyvédje, Keczan Izidor dr. felelőzést jelentett.

V. nap.

Rendkívül tanulságos, az emberi szenvedelmeknek egyik legaljasabbjában fogant, a szociáldemokracia istentelen eszmének gyümölcseként áll előtűnk a förtelmes büntügy, melynek tárgyalására egyhegyűlt a mai esküdtszék.

A nyári vásárokról történt az eset. Mányoki Imre 32 éves sárbogárdi földmives jó vásárt csapott s egy kis áldomásra a vásár estjén betért a Mandl-féle kávéházba. A vásár örömeire alaposan felöntött a garatra s az éjjeli órák közleledével nehéz fejjel lépett ki a kávéházból, hogy éjjeli szállást keressen magának.

Hara Géza szociáldemokrata munkást, lehet hogy kalandos célből, éppen arra vitte utja. A részeg ember láttára egyszerre kész volt a tervkisek után sovárgó elvtársi szívében: Letűti az ittas embert, s elszedi tőle a pénzt. Csak még csatlósok után nézett. Tüstént felkereste hason-szörű cimboráját, Nemróth (Donka) Sándort s izgatottan, felragyogó tekintettel szólt neki:

— Gyere velem, jó fogást csinálunk!

S a két cimborára utnak indult: Meglátta őket Hauptmann Ferenc, ki sejtívén, hogy miben török fejöket, hasonló célből utánuk sompolygott.

Mikor elérte őket, a két cimborára már vig beszédbe ereszkedett Mányoki Imrével. De nem volt bátorságuk belekötni a becsületes képtü gazdába. Epen kapóra jött Hauptmann. Őt biztatták föl, hogy üsse le az ugvis gyenge lábán álló atyafit. Hauptmann nem sokat tételődött, odalépett a támolygó Mányoki elébe:

— Hát aztán kit szidott maga? — pattant fel s ezzel úgy ütötte őt fejbe, hogy elszédülve a földre esett.

A két pénzéhes megrohanta, összerugdosta s kirabolta. 108 korona volt nála.

Aztán amint akik jól végezték dolgukat, elináltak. A tárcát Neuwrith kerítette kézhez s a futás közben sutyomban 60 pengőt ruhájába dugott. A benmaradt 48 koronán megosztottak.

A rendőrség másnap letartóztatta Hauptmann és Neuwrithet, de ők a harmadik nevét egy világért sem akarták elárulni. Csak a szeptemberi vizsgálati folszágon bökkentették ki, hogy a harmadik rabló Hara Géza.

Az esküdtbíróság a büntügy tárgyalására a következőképen alakult meg:

Elnök Tönör József; szavazóbírák Rhuz Gyula és Siposs Sándor; jegyző dr. Horváth Gyula; közbíró Hrabovszky Aurél; védők dr.

Saára Gyula, dr. Krausz Zsigmond és dr. Lukács Gyula.

Esküdtek: Gerő Jakab, Bauer Mihály, Kristóf Károly, Flits Miklós, Csitári G. Emil, Bandl Ferenc, Gyurkovits József, Töke József, dr. Kúti József, Kiss Mihály, ifj. Márián Péter, Boross Endre; pótesküdték Wiener Gyula Bernstein Sámuel.

A vádlottak nagyjában beismerték bűneiket, csak Hara Géza tagadta, hogy az értelmi szerző ő volna.

A tanuvalomások után a kir. ügyész rablás büntetésében látja bűnösnek a vádlottakat, míg a védők lopás büntetést látják fennforogni.

Az esküdszék szintén lopást állapít meg, mire aztán a bíróság tanácskozás után Hauptmann Ferencet, Hara Gézát és Neuwirth Sándort 2—2 évi börtönbüntetésre ítélte.

VI. nap.

A mai nappal ismét gyilkosság büntetése ügyében dönt az esküdtbíró. Egy fiatal, alig 19 éves gyerekember ül a vádlottak padján, kit önértetében sértettek meg s e feletti dühében kést ragadott kezébe, hogy kioltás ellenfelének életét. Ismét előtűnik áll a falusi korcsma, a duhajkodások és bűnök otthona, hol a falu élelmes korcsmárosa élénk mozdulatokkal forog vendégei közt, vígan szolgálja az italt, annyi bűn okozóját. Azoknak az egyszerű, kevésbé intelligens embereknek egyedüli szórakozó helye a korcsma. S a falusi nép mulatságainak furfangos intézői nagyon értik a módját mint lehet hasznót huzni a nép egyszerű szórakozásaiból, alacsony szenvedélyekbe könnyen átszapo mulatságaiból. Ha figyelemmel nézzük a korcsmát, a falu életének ugyszólván ez egyedüli büntényját, teljes valójában fölirtjuk azt az áldásos mozgalmat, mely a kö cszmák vasárnap bezeratásának kieszközölésére irányul. A becsületes gondolkozású és romlatlan erkölcsű népnél a teljesen szabadjára eresztett korcsmázás sok veszélyt rejt magában.

Ha a jelen bűnesetet vizsgálhat alá vesszük, beigazolódva látjuk az elmondottakat.

A csözi korcsmában Stern Adolfnál szept. 15-en bucsui mulatság volt. Ott volt az egész falu, sőt a környező puszták, Hegedűsmajor és Tarnóca legényei is megjelentek, hogy kivegyék részüket a mulatságból. A két pusztai legényei csakhamar összetűzték, meg akarván mutatni, hol van több virtus.

A hegedűsmajoriak telt poharak mellett benn mulattak a korcsmában. Egy tarnócai legény, Nyári Pista hozzájuk szegődött, mire aztán minden kimentek az udvarra, hol már járták a ropogóst. Ők is táncba állottak.

Itt bomlott meg a béke. Pap István hegedűsmajori legény tánc közben meglökte Nyári Pistát. Ez visszaszól mire Pap István nyakán vágja.

Ezzel vége van a veszekedésnek, de Nyári Pista dühösködik, hogy a köcsönt nem tudta vissza adni. Csak nem hagyja magán száradni a nyaklevest, hisz az egész falu látta. Kenyeres pajtásai szintén biztatják. Elvonulnak a tánc elől s tanakodás után kiadják a jelszót:

— A hegedűsmajoriaknak még ma meg kell halni!

Nyári Pista arca elsötétül, szeme szikrákat hány s felzgatott lelkeben megfogán a gyilkosság gondolata. Egy ideig komor tekintettel járkal a táncoló párok között, majd hirtelen Pap Pista mellett terem s őt nagy erővel hasba szurja. Aztán menekülésnek lát.

Pap Pista megtántorodik majd föltápészkodva a korcsmába. Vánszorog. Az orvos bekötözi sebeit és beszállítja a fehérvári Szent-György kórházba, hol a legény harmadnap reggelre meghal.

A gyilkosság híre egyszerre végig fut a táncoló publikumon, s végét vetik a zenének s hazamennek a legények.

LEGJOBB
CIPŐÖRÉM

szép fényt ad és tartóssá teszi a bőrt. A NIGRIN egészségügyi szempontból is ajánlható, a mennyiben nem tömi el a bőr lukacsait s nem akadályozza a láb párolgását.

ST. FERNOLENDT, Bécs
cs. és kir. udvari szállító.

Mindenütt kapható!

A gyilkost pedig a csendőrök elfogták s bezáratották az ügyészegye helybeli fogházába. Bűnének mai tárgyalásán beismerte gyilkos tettét, menségül csak azt hozza fel, hogy őt Pap többször bántalmazta s a bántalmat nem hagyhatta magán száradni.

A tanuvalomások után az esküdtök elé való terjesztésre 8 kérdést állapított meg az esküdtbíró, mely a következőképpen alakult meg: elnök: Tömörly József, bírák: Rhuz Gyula és Siposs Sándor, jegyző: Keller Károly dr., közvádló: Hrabovszky Aurél, védőügyvéd: Holló Jenő dr.

A tárgyalás folyik.

IRODALOM.

Az Ige testje ön. Karácsonyi színmű 4 felvonásban. Irta dr. Pécsi G. teológiai tanár. Ára 1 korona. Kapható a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében és a szerzőnél. (Esztergom.)

Az égnék földnek az a titokzatos egyesülése mely a bethlehem fenséges történeti tényében mutatkozik, nagyszerűen áll előttünk e színműben. Új jelenség e munka, mert nagyon hozzá szoktunk már az eddigi karácsonyi színműveknek a minden dráma cselekmény hiján levő képeknek egymás mellé állításához és a titokzatos igazságnak apró jelentéktelen emberkéi élettörténetébe és jellemalakulásaiba való beállításához. Itt a szerző nem törekszik hatástvadászó a életképekkel a „szent” poanizálására, hanem az egységes drámai cselekmény minden egyes mozzanatával a szentírás talaján fokozatosan halad a kifejtés felé.

Jóformán az egész mű szentírás citátumokból van összeállítva s így színdarab vive, valóságos élő biblia. Egyáltalában nem feltűnő tehát ha az egész darabon a szent írás kenetessége ömlik át.

Nagyon sikerült a sántán hármas hatalmának felléptetése Arisztobul főpap göggyében a pástori Ezsau értékiségében és pénzszomjában.

Megkapta a csattanós vég az égiék és földiek hódolata a kis Jézus jászolánál. Képviselve van ott az akkori társadalom mind a három kasztja és kirdetik a megszületett Messiasz győzelmét a sántán hármas hatalma felett, mindegyik azon hatalom felett, amelylyel a sántán rendszerint megszokta őt környékezni.

Intézetek és egyesületek, hol igazán karácsonyi hangulatot és szellemet akarnak élvezni ne mulasszák el ennek a darabnak előadását.

Gratulálunk a tudós szerzőnek, hogy ily értékes darabbal ajándékozta meg a katolikus magyar irodalmat. U. B.

Új zeneművek. Klökner Ede budapesti zene-műkereskedésében 3 értékes zenemű újdonság jelent meg. Első ezek közül az országos hírnevű Lányi Ernőnek „Hunnia gyásza” című nagyhatású zongora műve. Az „Ocskay brigadéros” szerenádján kívül hasonló nemes ízlésű, magyaros érzélgő nem iratott. Lányi Ernő művei mindannyi mestermű; ez alkotása azokban minden hasonló művek felett áll. Három féle kiadásban jelent meg a „Hunnia gyásza”: zongorára 2 kéze —

2 kor. 40 fill., zongorára 4 kéze — 3 kor. és vonós ötszre, (quintett) mely utóbbi iskolai zenekaroknak ugy nyilvános előadásoknál mint hatásos, hálás műsorszám használható. Ára 4 korona. Nem kevésbé értékes mű *Haubner* Károly „Akáclombok” című hat pompás magyar nótát tartalmazó füzet. Közvetlen-népies-izű-nótái valóságos remekei a magyar dalirodalomnak, melyek közül a „Parázs van a hamu alatt”; a „Tizenhárom fodor van a szoknyámon” és „Csak, csak egy kicsit” szövegűek máris elterjedt s országosan keresett népdalokká válnak, ára 2 kor. 50 fill. Harmadik mű, *Komáromy Ödön* „Dob induló”-ja. Egy gyújtó hatású — ünnepélyes hangulatu magyar induló. Borsódy László gyönyörű szövegével hivatva van ünnepélyeken — iskolai ünnepségeken a hazafias hangulat emelésére. Ára zongora és énekhangra 2 kor. iskolai zenekarra 3 kor. Megrendelhetők *Klökner Ede* (a „Zenélő Magyarországnak”) zeneműkiadóhivatalából, *Budapestben* VIII. József körút 22/a. — ahonnan mint tudjuk, minden érdeklődőnek zenemű jegyzékeket, ugyszintén a „Zenélő Magyarország” zeneműfolyóirat mutatófüzetét szívesen megküldik.

Anyakönyvi statisztika.

1907. évi november hó 2-től november hó 9-ig.

Születés. Született: 10 törvényes fiú, 16 leány, 0 törvénytelen fiú, 1 leány; ezekből halvaszületett törvényes fiú 0, leány 1, törvénytelen fiú 0, leány 0. Összesen 28.

Halálozás. Elhalt: 9 fi, 8 nő; ezekből 7 éven aluli törvényes fiú 7, leány 4, törvénytelen fiú 0, leány 0, 7 éven felüli fi 2, nő 4. Összesen 17.

E szerint a születés a halálozást 11-el mulja felül.

Elhaltak. Wagy György r. kath. 3 hónapos, Csutor-utca 12. — Nacker Katalin r. k. 1 hónapos, Seregélyesi-utca — Csapkovics János r. kath. 63-aszabó 64 éves, József-utca 5. — Benkő István ev. ref. 10 hónapos, Homokos. — Burján Mária Paula r. k. 9 hónapos, Maroshegy 145. — Pemmer Ferenc r. k. 3 éves és Pemmer Julianna 32 hónapos r. k. Öreghegy 570 — Kis Rozália r. k. házieselő, 21 éves, Szt. György kórház. — Vinczei Borbála Julianna r. k. 3 hónapos, Szeder-utca 73. — Özv. Vendég Mihályné, Bogán. Terézia, r. k. 63 éves, Szárazrét. — Varga Lajos ev. ref. 1 hónapos, Széchenyi-utca 80. — Özv. Király Józsefné, Klipper Teréz, r. k. 65 éves, Horvát István-utca 10. — Özv. Brözmann Edéné, Veisenfeld Etel r. k. fodrász és borbély üzlettulajdonos, 50 éves, Honvéd-utca 2. — Szalai Károly r. k. 4 éves, Zámoly-utca 11. — Mészáros Imre r. k. 1 hónapos, Sár-utca 30. — Petőcz Julianna, r. k. 3 hónapos, Homokos 8. — Virág Imre r. k. 10 hónapos, Rác-utca 28. — Dr. Reichardt Tamás r. k. teológiai tanár és tanulmányi felügyelő, 31 éves, Petőf-utca 2.

Kihirdetések.

Szajkó István béres Sáros és Kaszás Mária Székesfehérvár. — Lanbenstein János rőfőskereskedő-segéd és Töke Terézia Székesfehérvár. — Szőke János cs. és kir. katonai gyógyszerész és Molnár Zsuzsanna Székesfehérvár. — Julos József kőmives-segéd és Lendvai Anna Székesfehérvár. — Kovács Károly kőmives-segéd és Stéger Mária Székesfehérvár.

ELECTRO BIOSCOP (Mozgó fényképek)
az „OTTHON” kávéházban Kossuth-utca 17. sz.

Naponta 2300. méter film bemutatás!

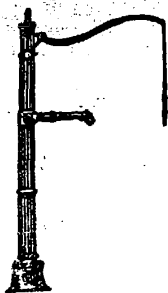
Szabad bemenet! I. rendű cigány zenekar! Buffet.

Mélyfuratu

ARTEZI KUTAKAT,
VIZVEZETÉKI MUNKÁKAT, KÜTSZI-
VATTYUKAT, GÉP- ÉS KAZAN-
MUNKÁKAT ELVALLAL!

Uj szivattyuk 30 kor.-tól feljebb kaphatók!

FÜRDŐSZOBA BERENDE-
ZÉST OLCSÓN TELJESIT.

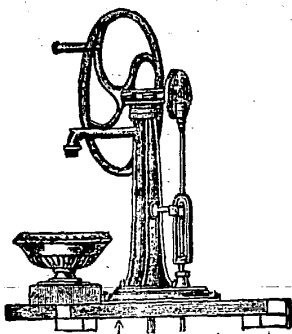
Motorok javítását szakszerűen eszközli.

Javításokat pontosan eszközöl:

FEJES BERTALAN

gépműhelye és kútfurási vállalata

S-Z-É-K-E-S-F-E-H-É-R-V-Á-R,
királykut mellett.

Szépen fejlett 5 hóna-
pos-normandiai és belga
óriás keresztvezésű

**tenyész
házi nyulak**

kaphatók lángi uradalom
csöszsi gazdaságában
Csösz, (Fejérmegye) mér-
sékelt áron.

üldetések

jutányos áron felvétetnek a
kiadóhivatalban, Szt-István-tér I.

A magyar kir. szabadalm.
Osztályosorsjáték
nyereménnytáblázata.

62.500 nyerem., 125.000 sorsjegy.
Minden második sorsjegy nyer!
Főnyeremény esetleg

1 millió korona.

	Korona
1 jutalom	600000
1 nyeremény á	400000
1	200000
2	100000
2	90000
2	80000
2	70000
2	60000
1	50000
3	40000
3	30000
6	25000
9	20000
13	15000
44	10000
61	5000
22	3000
475	2000
961	1000
1635	500
165	300
39675	200
5325	170
4325	130
115	100
4825	80
3825	40
62500 nyeremény és jutalom	16,457.000

M e g h i v ó

a magyar kir. szabad. Osztályosorsjáték

XXI. sorsjátékának I. osztályához.

Huzás már 1907. november hó 21-én és 23-án.

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

Egész	fél	negyed	nyolcad	sorsjegy
12.-	6.-	3.-	150	korona.

A sorsjegyek szétküldése, vagy az összeg előzetes beküldése,

vagy pedig utánvét ellenében történik. A legkényelmesebb és
legolcsóbb rendelés postautalványon eszközölhető. Minden ren-

deléshez a hivatalos játékterv lesz csatolva. A hivatalos

nyereményjegyzékek a huzás befejezése után azonnal szét-

küldetnek. Postai befizetési lapok az összeg portmentes

beküldéséhez ingyen és bérmentve küldetnek.

Megrendelések lehetőleg postafordultával kéretnek.

GAEDICKE

bankház

Budapest, Kossuth Lajos-utca 11.

GAEDICKE szerencsége

óriási!

Az itt felsorolt főnyereményeket igen tisztelt
vevőimnek készpénzben fizettem ki.

A	számu sorsjegyre	Koronákban
A 62551		600000
" 33464	"	400000
" 11119	"	400000
" 28916	"	400000
" 19406	"	400000
" 42758	"	100000
" 49878	"	100000
" 87991	"	100000
" 3148	"	90000
" 47334	"	80000
" 60912	"	70000
" 11142	"	70000
" 17357	"	60000
" 78863	"	60000
" 82528	"	60000
" 97263	"	60000
" 3952	"	60000
" 64714	"	50000
" 95853	"	40000
" 6920	"	30000
" 42778	"	30000
" 88837	"	30000
" 38691	"	30000
" 90964	"	30000
" 15900	"	25000
" 23481	"	25000
" 30009	"	25000
" 52236	"	2000

GAEDICKE nyereményeredményei

egyedülálló, mert nincsen olyan
gyűjtőde, a mely ily óriási ered-
ményt tudna felmutatni.